

Lynne Neagle AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref
Ein cyf/Our ref

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru
SeneddDCC@Senedd.Cymru

11 Medi 2023

Annwyl Huw,

Diolch am eich llythyr ar 7 Gorffennaf ynghylch cynigion sy'n ymwneud â chefnogi amgylchedd bwyd iachach yng Nghymru.

Mae fy atebion wedi'u nodi yn yr Atodiad canlynol.

Yn gywir

Lynne Neagle AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd Meddwl a Llesiant
Deputy Minister for Mental Health and Wellbeing

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Lynne.Neagle@llyw.cymru
Correspondence.Lynne.Neagle@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Atodiad

Cwestiwn 1: A allwch gadarnhau o dan ba Ddeddf ac o dan ba bŵer dirprwyedig rydych chi'n bwriadu cyflwyno'r is-ddeddfwriaeth hon, a pha weithdrefn graffu fydd yn gymwys?

Y bwriad yw defnyddio pwerau yn Neddf Diogelwch Bwyd 1990 a Deddf Gorfodi Rheoleiddiol a Sanctsiynau 2008. Bydd y pwerau dirprwyedig penodol yn cael eu penderfynu pan fydd y polisi wedi'i gwblhau.

Bydd defnyddio'r pwerau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i'r is-ddeddfwriaeth fod yn ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol. Mae craffu gan y Senedd ar unrhyw ddeddfwriaeth wedi cael ei ystyried wrth amserlennu.

Cwestiwn 2: Pryd yn 2024 rydych chi'n bwriadu gosod yr is-ddeddfwriaeth gerbron y Senedd?

Ein bwriad yw gosod yr is-ddeddfwriaeth gerbron y Senedd yn ystod yr hydref 2024.

Cwestiwn 3: Fe ddywedoch y byddwch yn dymuno ystyried cysondeb â diffiniadau a nodir yn neddfwriaeth Lloegr ar gyfyngiadau ar sail lleoliad a chyfyngiadau prisiau ar sail cyfaint, er mwyn sicrhau bod y ddeddfwriaeth yn gallu gweithredu ar draws ffiniau. Hoffem gael rhagor o wybodaeth ac eglurder ar y pwynt hwn, gan gynnwys crynodeb o ganlyniadau unrhyw drafodaethau a gawsoch gyda Llywodraeth y DU.

Byddwn yn ceisio sicrhau bod bwydydd yr ystyrir eu bod o fewn cwrpas y rheoliadau o fewn y cwrpas yng Nghymru hefyd, h.y. yr hyn sy'n diffinio cynnyrch fel un uchel o ran halen, braster neu siwgr (HFSS). Byddwn hefyd yn ceisio sicrhau bod ein diffiniadau'n cyfateb i'r diffiniadau o'r hyn yw hyrwyddiad amleitem (er enghraifft, prynu un a chael un arall am ddim, neu 50% yn ychwanegol am ddim) yn rheoliadau Lloegr. Bydd hyn yn ei gwneud yn haws i fanwerthwyr mewn meysydd sy'n cydgyfeirio. Caiff union natur cyfyngiadau ar sail lleoliad ei diffinio mewn rheoliadau a chanllawiau technegol, ond byddwn yn ceisio cysondeb â Lloegr yn yr achos hwn, lle bo hynny'n ymarferol ac yn cael ei gefnogi gan dystiolaeth.

Rydym wedi ymgysylltu'n helaeth â Llywodraeth y DU a chyda diwydiant ar y rheoliadau tebyg yn Lloegr (Rheoliadau Bwyd (Hyrwyddo a Lleoli (Lloegr) 2021). Er mai ein prif sbardun ar gyfer y rheoliadau hyn yw mynd i'r afael â'r argyfwng iechyd cyhoeddus yn sgil gordewdra, rydym yn cydnabod yr effaith y mae diffyg cydgyfeirio rheoleiddiol yn ei chael ar fusnesau ac yn cadw hyn mewn cof. Canlyniadau ein trafodaethau gyda diwydiant a swyddogion Llywodraeth y DU yw ceisio cysondeb lle bo hynny'n ymarferol ac yn cael ei gefnogi gan dystiolaeth.

Cwestiwn 4: Sut y byddwch chi'n datrys unrhyw wrthdaro rhwng y gallu i weithredu ar draws ffiniau a thystiolaeth wyddonol sy'n berthnasol i fynd i'r afael ag amgylchiadau penodol dinasyddion Cymru?

Pam fo dystiolaeth wyddonol yn dangos inni fod amgylchiadau penodol dinasyddion Cymru yn golygu bod angen inni weithredu'n wahanol i Loegr neu rannau eraill o'r DU, rydym yn gweithio i ddeall yr ymatebion polisi posibl i'r amgylchiadau hynny, a sut mae hynny'n

effeithio ar faterion sy'n croesi ffiniau. Yn y set hon o gynigion, rydym yn gweithio gyda diwydiant i ddeall yr heriau y gall gweithredu'n wahanol i bolisiau ac arferion yn Lloegr eu creu, ac yn ceisio llunio atebion ar y cyd.

Cwestiwn 5: Fe ddywedoch eich bod yn edrych ymlaen at weithredu pellach gan ein cydweithwyr yn Whitehall o ran cyfyngiadau prisiau a ffrwyno hysbysebion ar y teledu ac ar-lein sy'n hyrwyddo cynhyrchion sy'n uchel o ran braster, siwgr a halen i blant. A fydddech cystal ag egluro'r hyn sy'n cael ei ragweld, ac a oes gan Lywodraeth Cymru gynlluniau i weithio gyda Llywodraeth y DU ar ddeddfwriaeth i Gymru a Lloegr.

Roedd disgwyl i reoliadau i gyfyngu ar hysbysebu cynhyrchion sy'n uchel o ran braster a halen a siwgr ddod i rym ledled y DU ym mis Hydref 2023. Mae hyn wedi'i ohirio ddwywaith, yn gyntaf tan fis Ionawr 2024, ac yn fwyaf diweddar tan fis Hydref 2025. Rydym yn awyddus i weithio gyda Llywodraeth y DU ar y rheoliadau hyn ledled y DU, ac rwyf wedi mynegi fy siom wrth Lywodraeth y DU am yr oedi hwn o'r blaen.

Daeth cyfyngiadau ar leoli cynhyrchion HFSS, megis wrth fynedfeydd a desgiau talu mewn siopau, i rym yn Lloegr ym mis Hydref 2022, ond mae mesurau eraill, gan gynnwys cyfyngu ar fargeinion amleitem ar gyfer y cynhyrchion hyn wedi'u gohirio tan fis Hydref 2023.

Cwestiwn 6: Pa asesiad ydych chi wedi'i wneud o'r modd y gallai Deddf Marchnad Fewnol y Deyrnas Unedig 2020 (Deddf 2020) effeithio ar effeithiolrwydd y cynigion hyn yn ymarferol?

Rydym wedi dechrau ystyried effaith Deddf Marchnad Fewnol y DU ac a fydd yn cael unrhyw effaith ar y cynigion. Fodd bynnag, hyd nes y bydd cyfarwyddiadau polisi manwl wedi'u cwblhau, ni allwn wneud asesiad manwl.

Cwestiwn 7: Os ydych chi wedi nodi effaith sy'n deillio o Ddeddf 2020: a. Beth yw'r materion penodol? b. Sut y byddwch yn mynd i'r afael â'r rhain? c. Sut rydych chi'n bwriadu cyfathrebu ag Aelodau'r Senedd a rhanddeiliaid ehangach ynghylch ei heffaith?

Unwaith y gwneir asesiad diffiniol, byddaf yn sicrhau bod y pwyllgor yn derbyn atebion llawn i'r cwestiwn hwn.

Cwestiwn 8: Pa drafodaethau rydych chi wedi'u cael gyda chymheiriaid yn Llywodraeth y DU a'r llywodraethau datganoledig ynghylch y rhyngweithio rhwng eich cynigion a Deddf 2020?

Gweler fy ateb i gwestiwn 6 uchod. O'r herwydd, nid yw trafodaethau manwl ynghylch y rhyngweithio rhwng ein cynigion a Deddf 2020 wedi digwydd gyda Gweinyddiaethau Datganoledig eraill na Llywodraeth y DU.

Cwestiwn 9: A ydych chi wedi ystyried yr angen i geisio eithriad rhag yr egwyddorion mynediad i'r farchnad yn Neddf 2020 i sicrhau y bydd y cynigion yn gwbl effeithiol?

Bydd hyn yn dibynnu ar ganlyniad unrhyw asesiad. Byddaf yn rhoi diweddariad i'r pwyllgor ar yr un pryd â'm hymrwymiad yng Nghwestiwn 7.

Cwestiwn 10: A ydych chi wedi ystyried gofyn i Swyddfa'r Farchnad Fewnol roi cyngor o dan adran 34 o Ddeddf 2020 ar effeithiau posibl y cynigion ar farchnad fewnol y DU?

Gweler yr ateb i gwestiwn 6 uchod.

Cwestiwn 11: Pa asesiad ydych chi wedi'i wneud o sut y gallai Deddf Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio) 2023 (Deddf 2023) effeithio ar y cynigion hyn?

Mae swyddogion yn gweithio'n agos gyda Llywodraethau'r Alban a'r DU, a Gweithrediaeth Gogledd Iwerddon ar feysydd perthnasol cyfraith yr UE a ddargedwir a'u diddymiad. Unwaith y bydd cyfarwyddiadau polisi wedi'u cwblhau, byddwn yn gwneud asesiad mewn perthynas â'r cynigion hyn.

Cwestiwn 12: A ydych yn fodlon na fydd y dirymiad awtomatig ar 31 Rhagfyr 2023 o gyfraith yr UE a ddargedwir sy'n gysylltiedig â bwyd a restrir yn Atodlen 1 i Ddeddf 2023 yn effeithio ar y cynigion hyn?

Unwaith y bydd y cyfarwyddiadau polisi terfynol wedi'u cwblhau, bydd asesiad o'r fath yn cael ei wneud.

Cwestiwn 13: Os ydych wedi nodi unrhyw effeithiau sy'n deillio o Ddeddf 2023: a. Beth yw'r materion penodol? b. Sut y byddwch chi'n mynd i'r afael â'r rhain? c. Sut rydych chi'n bwriadu cyfathrebu ag Aelodau'r Senedd a rhanddeiliaid ehangach ynghylch ei heffaith?

Bydd rhagor o wybodaeth yn cael ei darparu i'r pwyllgor unwaith y bydd asesiad o'r fath wedi'i wneud.

Cwestiwn 14: A ydych o'r farn fod y cynigion hyn yn cynyddu safonau bwyd yng Nghymru?

Prif nod y cynigion hyn yw ei gwneud yn haws i ddefnyddwyr yng Nghymru wneud dewisiadau iachach yn yr amgylchedd manwerthu. Rydym yn gobeithio gweld mwy o gynigion ar gael ar gynhyrchion iachach, ac y bydd yn haws i ddefnyddwyr osgoi prynu cynhyrchion HFSS yn ddiangen oherwydd cynigion prasio atyniadol. Gall effaith bosibl arall olygu bod gweithgynhyrchwyr bwyd yn ailfformiwleiddio cynhyrchion i'w gwneud yn iachach ac na fyddant felly'n dod o dan y rheoliadau.